

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

30 ASTEA MOLDOVEI

PUBlicaŢIE
EDITATĂ
DE MINISTERUL
APĂRĂRII
AL REPUBLICII
MOLDOVA

Nr. 8 (678)
2021



SAZARE

■ ANIVERSARE

5

Mesajul Președintelui Maia Sandu, Comandant Suprem al Forțelor Armate, cu prilejul aniversării a 30-a de la crearea Armatei Naționale

6

Mesajul de felicitare al ministrului Apărării Anatolie Nosatîi cu prilejul aniversării a 30-a de la crearea Armatei Naționale

7

ARMATA OAMENILOR ȚĂRII

Cele trei decenii de la constituirea Armatei Naționale, aceeași vârstă și aceeași cale probată și de Republica Moldova, aduc în prim plan imaginea unui stat furnizor de securitate internațională, prin oamenii armatei sale.

■ OFICIAL

9

ANATOLIE NOSATÎI A FOST ÎNVESTIT ÎN FUNCȚIA DE MINISTRU AL APĂRĂRII

Președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, Maia Sandu l-a prezentat corpului de comandă al Armatei Naționale pe noul ministru al Apărării, Anatolie Nosatîi.

■ EVENIMENT

10

LEGĂMÂNTUL DE CREDINȚĂ PATRIEI!

Jurământul militar este o promisiune solemnă, și un cuvânt de onoare prin care tinerii ostașii își asumă conștient responsabilitățile acestuia.



Șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Sergiu LECA,
tel. 022-252-047

locțiitor-șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Viorel GLAVA

Echipa redacțională:

căpitan Dmitrii VOSIMERIC
locotenent Gheorghe GURĂU
plutonier adjutant Vitali IOVU
Steluța MOSCALCIUC
Kateryna RUSSU
Ion VULPE

oasteamoldovei@army.md
tel.: 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:

locotenent Ludmila SOLOMON
locotenent Mihail ȘAMBRA
ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md
tel. 022-252-019

■ INTEROPERABILITATE

12 SEA BREEZE 2021 Interoperabilitate militară de amploare în Marea Neagră

„Briza mării” sună chiar romantic pentru un exercițiu militar internațional în largul Mării Negre. Anul acesta este vorba de niște manevre de amploare, fără precedent. În perioada 28 iunie-10 iulie, peste 5000 de militari, cu 32 de nave și 40 de aeronave, au participat la exercițiul naval „Sea Breeze 2021”, organizat de Forțele Navale ale SUA și Marina ucraineană, în Marea Neagră.

■ VIATA MILITARĂ

16 UN DESTIN ÎN PAS CU ȚARA

Căpitan Victor Timofeev s-a născut la Chișinău în anul 1991. Republica Moldova, peste câteva luni avea să-și câștige independența mult râvnită.

18 SOLEMN - PARADA MILITARĂ!

Cu emoții controlate, deloc afișate, cu mândrie de neam și țară, cu încredere în capacitățile sale și ale camarazilor militarii mășăluiesc demonstrativ pe Piața Marii Adunări Naționale. Setul emoțional e cu atât mai intens trăit, cu cât acest eveniment se desfășoară o dată la câțiva ani...

■ HOBBY

22 ARMATA ÎN MINIATURĂ

Dacă un tanc, un avion sau altă tehnică militară te sperie oarecum, văzându-le în dimensiuni reale, atunci cele de jucărie sunt plăcerea cea mare nu numai pentru un copil, ci și pentru un adult.

■ PODURI MILITARE

24 RELAȚII CU ZID ȘI CASTELE

Omul, neamul, statul, armata trăiește și se dezvoltă numai și numai în colaborare cu oameni, popoare, țări și alte armate.

Secția rețele socializare:
locotenent Irina ȚURCAN
Liuba VICOL
tel. 022-252-021

Materialele publicate
de „OASTEĂ MOLDOVEI” reflectă
opinia autorilor care s-ar putea
să nu exprime poziția redacției.
Reluările din „OASTEĂ MOLDOVEI”
trebuie să conțină trimerile la sursă.
„Oastea Moldovei” (Revistă)-
ISSN 1857-3703

Centrul mass-media militară
or. Chișinău,
șoseaua Hîncești, 84

ÎS FEP “Tipografia Centrală”
Adresa: mun. Chișinău, str. Florilor, 1
Tel.: 078879915,
e-mail: tipog77@mail.ru



Mesajul Președintelui Maia Sandu, Comandant Suprem al Forțelor Armate, cu prilejul aniversării a 30-a de la crearea Armatei Naționale

**Stimați militari,
Stimați apărători ai Republicii Moldova,**

Armata Națională, ai cărei exponenți destoinici sunteți, împlinește 30 de ani. Este o aniversare care ne amintește despre cele mai importante etape care au făcut din Armata Națională o instituție de încredere a statului, dar și ne motivează să ne gândim la viitorul ei, care este strâns legat de viitorul țării.

Armata Națională a fost creată la scurt timp după declararea Independenței țării, în mare parte, din militarii originari din Moldova, întorși la baștină. Primele unități și instituții militare au fost formate rapid - pentru că și timpurile cereau acțiuni rapide. Astfel, de la început, Armata Națională a fost un pilon important în constituirea Republicii Moldova ca stat independent și un garant al integrității sale teritoriale. Cu acest prilej, aducem un omagiu și cuvinte de recunoștință veteranilor Armatei Naționale, eroilor căzuți în lupta pentru independența și integritatea Republicii Moldova.



În acești 30 de ani, s-au schimbat deja câteva generații de militari, iar instituția armatei a cunoscut mai multe etape de reformare și restructurare. E un proces care încă nu s-a încheiat și căruia trebuie să-i dăm un nou impuls acum, pentru a avea armata profesionistă și dotată pe care ne-o dorim și pe care putem să ne bazuim.

Oamenii sunt resursa cea mai importantă a Armatei. Asigurarea condițiilor necesare unui serviciu eficient, instruirea continuă și promovarea după merite sunt elemente importante. Procesul de modernizare a Armatei Naționale presupune și asigurarea cu tehnică militară și armament performant. Acestea sunt prioritățile momentului.

De la Armata Națională așteptăm profesionalism și corectitudine, devotament față de patrie și disciplină. Să fie pregătită să-și îndeplinească necondiționat misiunile pe plan intern și extern. Să servească țara și poporul, nu partide politice sau interese de grup.

În calitate de Comandant Suprem al Forțelor Armate, voi continua să susțin eforturile îndreptate spre modernizarea sistemului de apărare națională. Astăzi, le mulțumesc pentru devotament și serviciu tuturor celor care înseamnă Armata Națională a Republicii Moldova - ostașilor și ofițerilor, militarilor detașați în Contingentul de menținere a păcii KFOR din Kosovo și din alte misiuni de pacificare, celor aflați în rezervă sau în retragere și veteranilor de război. Le transmit tuturor urări de bine și mult succes.

La mulți ani, Armata Națională!

MESAJUL DE FELICITARE al ministrului Apărării Anatolie Nosatî cu prilejul aniversării a 30-a de la crearea Armatei Naționale

*Domnilor generali, ofițeri, sergenți și soldați,
angajați civili, studenți militari, cadre în rezervă și veterani,*

Armata Națională împlinește 30 de ani de existență. Sunt trei decenii de performanțe, profesionalism, responsabilitate și devotament în serviciul Republicii Moldova și societății. Deși suntem o armată tânără, avem o imagine bună în țară și peste hotare datorită prestației efectivului de militari, care își fac datoria cu dedicație, în orice circumstanțe. În 30 de ani am reușit să devenim parteneri de încredere pentru organizațiile internaționale, dar și pentru alte armate cu care am colaborat de-a lungul timpului. Acest lucru l-am realizat inclusiv datorită prezenței noastre în operațiuni de menținere a păcii cu contingente bine-pregătite, dar și în misiuni sub egida ONU și UE pe continentul african cu observatori militari și ofițeri de legătură, care știu să-și facă meseria la cel mai înalt nivel.



În 30 de ani, am fost alături de oameni atunci când au avut cea mai mare nevoie de noi. Mă refer la misiunile de deminare executate de genști, sprijinul oferit de militarii noștri la lichidarea consecințelor calamităților naturale, dar și pe timp de pandemie. Astfel, am demonstrat că suntem o armată pe care cetățeanul poate conta.

O mare parte din cariera militară am dedicat-o Armatei Naționale. De aceea, îmi doresc să o văd prosperând, iar militarul să fie apreciat la justa lui valoare. În următorii ani, toate eforturile mele vor fi concentrate pe proiecte și inițiative care vor viza reformarea Armatei Naționale conform standardelor democratice, inclusiv îmbunătățirea protecției sociale a efectivului care formează instituția de apărare. Sunt sigur că noi avem potențial uman, care, cu suport național și internațional, poate să alinieze Armata Națională în rândul armatelor mici, dar moderne, capabilă să răspundă noilor provocări la adresa securității naționale, regionale și globale. Prin disciplină, profesionalism, voință și efort și lucru de echipă, în scurt timp vom reuși să realizăm aceste deziderate.

Domnilor militari și angajați civili ai Armatei Naționale,

Această aniversare e despre dumneavoastră și pentru dumneavoastră. Vă mulțumesc tuturor pentru anii pe care îi dedicați Armatei Naționale și pentru munca depusă la posturi, în centre de instruire, la exerciții și misiuni internaționale.

Vă doresc sănătate, prosperitate și putere să depășiți toate provocările. Iar familiilor dumneavoastră le mulțumesc pentru înțelegerea și susținerea pe care v-o oferă necondiționat.

La mulți ani, Armata Națională!

Editorial

ARMATA OAMENILOR ȚĂRII

Cele trei decenii de la constituirea Armatei Naționale, aceeași vârstă și aceeași cale probată și de Republica Moldova, aduc în prim plan imaginea unui stat furnizor de securitate internațională, prin oamenii armatei sale.

Trecută prin încercările destinului (nu fără pagini tragice) această cale își ia începuturile din războiul de „botez” al independenței, parcurgând câmpurile „curate” ale Pohrebei dominate, eforturile titanice și entuziasmul dezvoltării Armatei Naționale, prezența rodnică pe câmpurile fierbinți și doldora de muniții ale Irakului, cuvântul și puterea de decizie în statele iubitoare de pace ale Africii și prestația decisivă în Kosovo. De fapt, această cale modestă, dar sinceră, are un număr imens de episoade în care se regăsesc toți cei care și-au dat osteneala pentru a fi în Oastea Țării și toate faptele ce au motivat pulsația organismului militar național.

Fără a ne atribui mesaje triumfaliste și fără mofturi și pretenții de fapte incredibile și neverosimile, vom nota că în încercarea de a ne sluji Patria am intuit și realizat faptele ce ne-au ajutat să facem din stima și tradițiile acestui popor, mult prea încercat, un model modest dar nu mai puțin sincer de devotament și chiar sacrificiu...

La ceas aniversar nu ne putem permite să-i uităm pe cei care indiferent de greutatea epoleților au plătit cu viața pentru ca drumul armatei și al țării să continue. Cei care prin tinerețea lor veșnică rămân a fi reperele noastre morale și ne obligă să nu ezităm în încercarea de a face orice zi ce urmează, puțin mai bună decât precedenta.

În numele lor și în numele viitorului suntem condamnați să mergem ferm cu același pas cadențat să menținem standardele de încredere al populației și să devenim exemplari nu doar prin noțiune, dar și prin fapte cutezante.

Tinerii care vin astăzi la armată deja își regăsesc propriile modele de urmat în camarazii părinților și fraților mai mari. În numele lor, dar și în numele celor care vor purta cu mândrie uniforma militară în anii ce vor urma, suntem datori să apreciem la justa valoare momentele ce le trăim și să acționăm. Să acționăm ferm, just și responsabil. Scimbarea stă în mentalitatea și faptele noastre.

Armata Țării își merită astăzi felicitările și aplauzele pentru perseverență.

Acest sentiment frumos se realizează prin dedicația militarilor

Pentru Onoare, Pentru Patrie, pentru Tricolor!



Avem nevoie de o guvernare responsabilă care să lucreze și să protejeze cetățeanul și dumneavoastră (militarii) aveți o misiune importantă. În situația regională, geopolitică turbulentă, e nevoie să ducem la bun sfârșit transformările în Armata Națională, e nevoie să investim semnificativ în resursele umane și să le prețuim la justa valoare. Este necesar să îmbunătățim capacitățile tehnice, să construim o armată care să poată să asigure securitatea cetățeanului și să ajute societatea să treacă peste situațiile dificile cu care ne confruntăm periodic.

*Maia SANDU,
Președinte al Republicii Moldova,
Comandant Suprem al Forțelor Armate*





ANATOLIE NOSATÎI A FOST ÎNVESTIT ÎN FUNCȚIA DE MINISTRU AL APĂRĂRII

■ Președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, Maia Sandu l-a prezentat corpului de comandă al Armatei Naționale pe noul ministru al Apărării, Anatolie Nosatîi. La eveniment a fost prezentă și prim-ministra Natalia Gavrilița.

În cadrul ceremoniei de investire, care a avut loc la sediul instituției de apărare, Președintele Maia Sandu l-a felicitat pe Anatolie Nosatîi cu prilejul numirii în funcție, specificând că acesta dispune de experiența necesară în domeniul apărării și l-a asigurat de toată susținerea în realizarea obiectivelor pe care și le-a propus.

„Dumneavoastră aveți o misiune importantă. Este nevoie să ducem la bun sfârșit transformările pe care le-am început în Armata Națională, să investim în resursa umană și să îmbunătățim capacitățile tehnice, să construim o armată care să poată să asigure securitatea cetățeanului și care să ajute societatea să treacă peste situațiile dificile cu care ne confruntăm. Avem mult de lucru, dar cu o echipă puternică, sprijinindu-i pe cei care muncesc, o să reușiți să faceți față”, a afirmat Maia Sandu în cadrul evenimentului.

La rândul său, noul ministru al Apărării a menționat că își va orienta eforturile spre îndeplinirea tuturor dezideratelor care se referă la modernizarea structurii de apărare, în conformitate cu legislația în vigoare. „Mă bucur să revin în marea familie a Armatei Naționale, în-

tr-o echipă de profesioniști. Voi munci mult pentru a aduce lucrurile la normalitate și voi aprecia oamenii după criteriul competenței și meritocrației”, a declarat ministrul Anatolie Nosatîi.

Totodată, ex-ministrul Victor Gaiciuc a subliniat că a fost onorat să dețină funcția de ministru al Apărării și să pună în practică unele proiecte benefice pentru întreg efectivul instituției. „Din păcate, au fost și unele obiective pe care nu am reușit să le duc la bun sfârșit. Folosindu-mă de această ocazie, aș vrea să mă adresez dumneavoastră, doamnă Președinte, dar și noului ministru al Apărării, cu rugămintea să susțineți în continuare inițiativele care, în mod sigur, vor garanta menținerea și atragerea resurselor umane calificate în instituția de apărare”, a spus Victor Gaiciuc.

La finalul ceremoniei, președintele Maia Sandu i-a înmănat lui Anatolie Nosatîi Stindardul ministrului Apărării, instituit prin decret prezidențial, iar fostului ministru, Victor Gaiciuc, i-a oferit o copie a acestuia.

LEGĂMÂNTUL DE CREDINȚĂ PATRIEI!

Această zi festivă și în același timp responsabilă pentru fiecare tânăr a fost precedată de un curs de inițiere în arata militară, în timpul căruia ostașii au studiat regulamentele militare și elementele de bază ale serviciului militar.

În cadrul unei ceremonii solemne desfășurate în Batalionul 22 Menținere a Păcii, tinerii ostași au jurat că-și vor apăra Patria chiar și cu prețul propriei vieți, iar legămintele acestora au răsunat solem și fost auzite departe de limitele platoului unității.

Timp de 4 săptămâni, sub îndrumarea ofițerilor cu experiență, tinerii ostași au studiat bazele artei militare, instrucția de front și de foc, pregătirea tactică și medico-militară, iar la finele cursului au executat trageri de luptă la poligonul de la Dănceni.

După depunerea jurământului, tinerii au demonstrat pentru prima dată în fața conducerii Armatei Naționale și a unității, cât de bine pășesc ostășește. Aliniați în plutoane, tinerii au defilat acompaniați de Orchestra Prezidențială.

De mai bine de o lună se trezesc la 6:00, se îmbracă în 2 minute, fac igiena personală, își lustruiesc bocancii și merg la înviorare, apoi în pas cadențat și cântând se îndreaptă spre cantina unității. Mai târziu, urmează ședințe de specialitate, antrenamentele militare riguroase și exercițiile fizice solicitante. Însă, toate acestea deja au devenit o obișnuință, iar greul cel mare a trecut, ne spun flăcăii veniți la oaste.

Tânărul ostaș, Anatolie Ermorachi ne-a mărturisit: „Am trăit emoții pozitive și am jurat cu suflet să-mi apăr Patria și părinți. În tot acest timp am aflat lucruri noi și interesante atât despre activitățile militare cât și despre armamentele militare”.

Încântat de viața cazonă este și soldat clasa III, Ion Țurcanu care ne-a spus că este bine dispus aici și mulțumit de alegerea făcută: „Am venit la armată fiind îndrumat de frațele meu mai mare care, de asemenea, a fost în slujba Patriei. Pot să spun cu siguranță că m-am adaptat cu ușurință și am îndrăgît tot ceea ce e legat de cătănie”.

„Am venit la armată cu scopul de a deprinde arta militară și pentru a deveni militar de carieră. Sunt nespuse de bucuroși să port responsabilitățile unui soldat în termen și să contribuim zi de zi la securitatea statului”, ne-a comunicat și ostașul Dorin Grib.

Jurământul militar este o promisiune solemnă, și un cuvânt de onoare prin care tinerii ostași își asumă conștient responsabilitățile acestuia.

În ținută militară aranjată cu multă grijă, cu arma strânsă bărbătește la piept și înarmați cu multă bună dispoziție, ostașii încadrați recent în unitățile din Chișinău, Bălți, Cahul și Negrești au jurat credință Patriei. Cei care au depus jurământul au fost înscriși în rândurile Forțelor Armate în perioada de încorporare primăvară - vară.



Ministrul Apărării Anatolie Nosatîi i-a felicitat pe tinerii soldați și le-a urat mult succes la însușirea artei militare, menționând că prin depunerea jurământului aceștia încep un nou capitol în viață. „Vă îndemn, domnilor soldați, să depuneți maximă străduință la însușirea artei militare, să învățați lucruri noi care să vă fie de folos în viață și să vă faceți prieteni adevărați în armată, iar după îndeplinirea serviciului militar în termen, vă așteptăm în marea familie a Armatei Naționale, în calitate de militari angajați pe bază de contract”, a spus ministrul Nosatîi.

Atmosfera solemnă a fost un motiv în plus pentru tinerii ostași să conștientizeze sensul Jurământului Militar și să demonstreze că merită uniforma militară și armele încredințate.

Locotenent Irina ȚURCAN

Principală noastră sarcină este ca cetățenii să vadă în stat un sprijin și să simtă siguranță când se gândesc la Armata Națională și la organele de forță.

*Natalia GAVRILIȚA ,
Prim-ministrul Republicii Moldova*





- „Briza mării” sună chiar romantic pentru un exercițiu militar internațional în largul Mării Negre. Anul acesta este vorba de niște manevre de amploare, fără precedent. În perioada 28 iunie-10 iulie, peste 5000 de militari, cu 32 de nave și 40 de aeronave, au participat la exercițiul naval „Sea Breeze 2021”, organizat de Forțele Navale ale SUA și Marina ucraineană, în Marea Neagră. Lista participanților a inclus o serie de țări membre NATO, precum Albania, Bulgaria, Canada, Danemarca, Estonia, Franța, Grecia, Italia, Letonia, Lituania, Norvegia, Polonia, România, Spania, Marea Britanie, Turcia și Statele Unite; țări partenere din Europa ale alianței (Ucraina, Georgia, Moldova, Suedia); cât și țări din afara continentului european (Senegal, Australia, Brazilia, Egipt, Israel, Japonia, Maroc, Pakistan, Coreea de Sud, Tunisia, Emiratele Arabe Unite).

Printre cele 32 de țări participante la exercițiu s-a numărat și Republica Moldova, care a detașat la ediția din acest an a aplicațiilor un pluton de militari din Batalionul 22 Menținere a Păcii, precum și cinci unități de tehnică de tip HMMWV din dotarea acestuia. Conaționalii noștri s-au instruit împreună cu colegii din armatele Statelor Unite ale Americii, Ucrainei și Georgiei, la antrenamentele terestre din regiunea Herson, scopul acestora fiind sporirea interoperabilității trupelor multinaționale în operațiuni de menținere a păcii.

Tradițional pentru un exercițiu de acest tip, acțiunile au avut loc pe mare, pe uscat și în aer. Programul „Sea Breeze 2021” a inclus acțiuni de război amfibiu, manevre de război terestru, operațiuni de scufundare, operațiuni de interdicție maritimă, apărare antiaeriană, operațiuni speciale integrate, război antisubmarin și operațiuni de căutare și salvare. Con-

tingentul Republicii Moldova a făcut parte din componenta multinațională de coastă, alături de infanteriștii marini americani și ucraineni, militarii armatei georgiene, dar și trupele ucrainene de grăniceri. În premieră, manevrele terestre s-au desfășurat la poligonul infanteriei marine ucrainene „Nisipurile Oleșki”, regiunea Herson, și au întrunit circa 1200 de militari și peste 100 de unități de tehnică militară.

În cadrul antrenamentelor componentei de coastă, tanchiștii ucraineni au executat trageri de luptă, în condițiile luptei de defensivă, iar subunitatea antitanc a infanteriei marine SUA a nimicit țintele blindate ale „inamicului” cu ajutorul complexelor de rachete antitanc BGM-71 TOW. Totodată, bateria americană de aruncătoare a efectuat trageri de luptă, în sprijinul subunităților, aflate în ofensivă.

Unul dintre cele mai spectaculoase momente din instruirea forțelor terestre a fost demonstrarea acțiunilor grupării



INTEROPERABILITATE MILITARĂ DE AMPLOARE ÎN MAREA NEAGRĂ

tactice multinaționale, din care au făcut parte și pacificatorii moldoveni. Deplasându-se în punctul stabilit, militarii Armatei Naționale, împreună cu infanteriștii marini ucraineni și americani, dar și cu suportul trupelor georgiene, au nimerit „inamicul”. Acest procedeu a fost demonstrat în cadrul Media Day atunci, când jurnaliștilor ucraineni le-a fost organizată o vizită la poligonul „Nisipurile Olești”.

După încheierea exercițiului atât superiorii, care au monitorizat acțiunile trupelor, cât și participanții activi au rămas satisfăcuți de rezultatele antrenamentelor comune. Superiorul contingentului Armatei Naționale, care a făcut parte din componenta multinațională de coastă, locotenentul major Cătălin Butnaru a menționat că are deja în spate experiența exercițiilor „Sea Breeze”, dar de fiecare dată învață ceva nou de la partenerii internaționali.

„Sunt deja pentru a doua oară la exercițiul „Sea Breeze” și de fiecare dată mă aleg doar cu impresii pozitive nu doar despre aplicații, dar și despre Ucraina și poporul ei. Consider că am avut o conlucrare reușită cu militarii altor state, în cadrul acestui exercițiu. Am făcut schimb de experiență, am activat împreună și, la părerea mea, am reușit să executăm cu brio toate sarcinile stabilite”, - a concluzionat ofițerul moldovean.

Și militarii americani au rămas mulțumiți de rezultatele exercițiului. „Pentru mine aceasta este prima vizită în Ucraina și a fost o oportunitate foarte bună de a lucra umăr la umăr, de a dezvolta interoperabilitatea și de a face schimb de experiență, pe care, cu certitudine, o posedă fiecare reprezentant al forțelor armate ale țărilor-participante”, - a decla-

rat comandantul Companiei sprijin luptă a armatei SUA, căpitan John McCourt.

La rândul său, ofițerul ucrainean locotenent Serghiy Taraniuk, comandant al companiei desant-asalt, a specificat că experiența, pe care au obținut-o participanții la „Sea Breeze 2021”, este de neprețuit. „Multe am învățat, multe a demonstrat și infanteria noastră marină, în special, ce ține de procedeele tactice, pe care noi le executăm în timpul acțiunilor de luptă. Printre reprezentanții altor țări, la fel, sunt militari cu experiența acțiunilor de luptă, printre care în Irak și Afganistan. De aceea consider că acest exercițiu a fost util absolut pentru toți participanții”, - a menționat locotenentul Taraniuk.

Chiar înainte de detașarea trupelor moldovenești în Ucraina, ministrul Apărării a menționat importanța antrenamentelor internaționale, la care participă și efectivul Armatei Naționale. „Pentru militarii noștri, experiența colegilor din alte armate este foarte importantă și utilă. Vreau să menționez că țara noastră este una neutră, iar acest statut nu presupune izolare totală de partenerii străini. Participarea militarilor Armatei Naționale la exercițiul internațional „Sea Breeze 2021” a fost stabilită în planul de instruire al Armatei Naționale pentru anul curent și se desfășoară în conformitate cu acordurile de colaborare semnate cu partenerii externi”, a precizat oficialul militar moldovean.

Organizat de Forțele Navale ale SUA și Marina ucraineană, exercițiul „Sea Breeze” s-a desfășurat, anual, începând cu 1997. De menționat că Republica Moldova detașează militari la acest exercițiu, începând cu anul 2007.

Căpitan Dmitrii VOSIMERIC







UN DESTIN ÎN PAS CU ȚARA

**Atunci când „independență”
are o încărcătură semantică deosebită**

Căpitan Victor Timofeev s-a născut la Chișinău în anul 1991. Republica Moldova, peste câteva luni avea să-și câștige independența mult râvnită. De mic copil, Victor s-a dovedit a fi o fire curioasă, ținea cu tot dinadinsul să cunoască universul să cunoască legăturile vieții animale și vegetale... să cunoască... să cunoască... iar pentru a descoperi mai lesne toate acestea, lectura devenise principala pasiune. Astăzi, este un bărbat înalt, bine făcut și cu o privire pătrunzătoare, care parcă ar spune că totul e posibil atunci când îți dorești cu adevărat. Actualmente este militar în Brigada de Infanterie Motorizată „Ștefan cel Mare” a Armatei Naționale.

Zice că a avut o copilărie frumoasă, dar care nu s-a deosebit prea mult de cea a semenilor săi. Întrebat ce reprezintă pentru el această etapă a vieții, ne răspunde cu aceeași sinceritate ce îl caracterizează. „Copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia, este o lume mirifică pe care probabil nu o vom putea înțelege pe deplin niciodată, este o perioadă lipsită de tristețe și plină de emoții, bucurii și culori. Copilăria este o lume aparte. Așa a fost și în cazul meu.”

Căpitanul Timofeev are 30 de ani, aceeași vârstă o are Republica Moldova și Armata Națională. A trăit practic toate etapele de formare și dezvoltare a Republicii Moldova ca stat. Fiind copil nu a resimțit pe propria-i piele problemele economice cu care se confrunta țara la acea etapă. Din acest considerent cuvântul independență pentru el are o încărcătură semantică deosebită. „Pentru noi faptul că începând cu 27 august 1991 pe harta lumii a mai apărut un stat care a devenit unul independent și suveran este o realizare incommensurabilă”.

**Uniformă. Regim strict.
Disciplină riguroasă. Efort fizic solicitant.**

Datorită părinților care îi cultivă din fragedă copilărie dragostea față de țară, de ținuta militară, tânărul Victor decide cu fermitate că va îmbrățișa această meserie. Tânărul nu vine din familie de militari, dar și-a dorit mult să urmeze această cale. Voința și capacitatea de a nu renunța l-au ajutat să-și atingă scopul. Deși dorea să devină militar, recunoaște că „nu știam cu ce se mănâncă cătania. Însă mi-a plăcut mult disciplina, care nu prea există în afara acesteia”.

De aici începe o altă etapă a vieții. Uniformă. Regim strict. Disciplină riguroasă. Efort fizic solicitant. Ore epuizante de educație militară generală, pregătire tactică, instrucție a focului.

Ora 6.00. Deșteptarea. Îmbrăcare rapidă. Înviorare. Igienă personală. Dejun. Ore de pregătire de luptă. Prânz. Antrenamente. Activități. Instructaj. Pregătire individuală. Cină. Apel de seară. Stingere la ora 22.00. Acesta era programul zilnic. Cu mult efort fizic. Presiune psihologică. Program strict. Activități contra cronometru. Disciplină de armată. Cu sancționare pentru orice abatere. Cu evaluări și teste în fiecare semestru.

Studiile făcute mai întâi în țară, apoi peste hotare, l-au ajutat să pătrundă în farmecul militariei. Aici deprinde ceea ce înseamnă, corectitudine, ajutor reciproc, caracter puternic, dar și subordonare.

Astăzi, când are aproape 12 ani petrecuți în Armata Națională, vorbește cu multă admirație despre disciplina militară și afirmă că armata îl căleşte pe om. "Cariera militară înseamnă mai mult decât un loc de muncă. Militarii sunt în serviciul națiunii, de aceea profesia militară este una de vocație. Ea aduce multe satisfacții, chiar dacă implică uneori și sacrificii. Este o profesie a caracterelor puternice, care pot adera la valori tradiționale cum sunt disciplina și rigoarea".

În acest interval de timp căpitan Timofeev a dat sute de comenzi și rapoarte. În fața superiorilor și subalternilor. Timp de mai mulți ani a instruit zeci de militari în termen. Între timp, a fost avansat și în grad, dar meseriei i-a rămas la fel de fidel.

Toate activitățile soldaților din subunitatea pe care o conduce, le ține sub control. Face ședințe, instruiți, apeluri, inspecții. Elaborează tabele de posturi. Organizează servicii de gardă. Efectuează controalele necesare. Toate – în strictă conformitate cu regulamentul.

În armată înveți că nu vârsta e cea care contează, ci funcția și gradul militar

Familia este locul unde se retrace pentru a-și încărca bateriile. Reieșind din acest fapt, de câțiva ani împletește armonios cariera militară și cea de familist. Unul din motoarele sale de viață tot de această „celulă a societății” ține. Papa Ioan Paul al II-lea spunea că „așa cum merge familia, așa merge națiunea și așa merge toată lumea în care trăim”. Din acest considerent, protagonistul nostru, crede că orice schimbare trebuie să pornească de la propria persoană.

Căpitan Victor Timofeev, de atunci când a îmbrăcat pentru prima dată uniforma militară are impresia că este cea mai frumoasă ținută. Acum, aruncă o privire peste ani, și își dă seama că dacă ar fi să o ia de la început tot militărie ar alege. „Mă simt responsabil pentru că am ales această profesie nobilă și mă simt demn pentru că sunt un apărător al Patriei. Un lucru pe care îl înveți în armată e că nu vârsta e cea care contează, ci funcția gradul militar, ni se destăinuie acesta. A fi militar este un mod de viață, în care se împletesc spiritul riguros, temperamentul dinamic, sacrificiul. De bună seamă, la acestea se mai adaugă satisfacția și bucuria aceluia care, prin propria voință, din vocație, consimt să se dedice carierei militare”.

Acum 30 de ani, părinții noștri și-au riscat propria viață pentru obținerea independenței

„Acum 30 de ani, părinții noștri și-au riscat propria viață pentru obținerea independenței Republicii Moldova. Din acest considerent, eu în calitate de părinte am obligația morală, de a îmi educa copilul în spiritul patriotic și cultivarea dragostei de țară”, ne spune căpitan Timofeev.

O carieră militară de succes începe într-un mediu al disciplinei

O carieră militară de succes începe într-un mediu al disciplinei, al valorilor și normelor militare este de părere protagonistul nostru. Corectitudinea, transparența și șansele egale de evoluție în cariera militară constituie principiile de bază pe care se articulează normele legale. Profesia militară nu înseamnă doar manevre militare, exerciții și antrenamente. Profesia militară trebuie să fie făcută pur și simplu din plăcere. Hotărârea, implicarea, curajul de a-ți susține ideile sunt definitorii.

P.S: În activitatea jurnalistică sunt oameni pe care îi întâlnești, scrii despre ei și îi uiți în două săptămâni, oameni de care îți aduci aminte cu nostalgie, oameni care joacă un rol în fața ta, oameni cărora le place să povestească pentru a se auzi și nu transmit nimic și sunt oameni cu care te împrietenești într-un interval scurt de timp, pentru că încet, încet, cu o precauție demnă de respect, se deschid. Victor Timofeev face parte din această ultimă categorie, cea mai interesantă și antrenantă, totodată, pentru un interlocutor. Spune despre el că e sensibil la frumos, își privește în ochi camarazii și nu își poate închipui viața fără de Armată.

Vlad MADAN

SOLEMN - PARADA MILITARĂ!

Aliniere! Drepti!..

Pentru defilare pe subunități, distanța de doi jalonieri!..

Onor spre dreapta!.. Înainte marș!

Cu emoții controlate, deloc afișate, cu mândrie de neam și țară, cu încredere în capacitățile sale și ale camarazilor militari mășăluiesc demonstrativ pe Piața Marii Adunări Naționale. Setul emoțional e cu atât mai intens trăit, cu cât acest eveniment se desfășoară o dată la câțiva ani: „Când am aflat că, fiind în armată ca soldat, voi participa la parada militară, nu-mi puteam descrie norocul. Priveam cu admirație paradele anterioare și cele din străinătate, dar niciodată nu mi-am imaginat că pot fi în tabără celor, care creează acest spectacol”, - mărturisește soldat clasa a III, Călin Malai. Dânsul își cunoaște poziția în formație cu exactitate: „Grupul 3, rândul 3, al treilea în rând... Așa mama mă va găsi mai ușor și vreau să fie mândră de mine”

Patru parade militare (1999, 2011, 2016, 2021) au con-

semnat și au făcut specială Ziua Independenței Republicii Moldova. Fiecare din ele a venit cu concept și conținut nuanțat despre care ne vorbește în continuare căpitan Vitalie Josan, comandant Companie Garda de Onoare, participant la trei din cele patru parade naționale și alte câteva internaționale:

- Parada din 2011 a fost din poziție statică, următoarele două (după ce am ne-am inspirat de la alte parade din afara țării) - în mișcare. Drapelul lui Ștefan cel Mare a fost inclus alături de drapelul de stat al Republicii Moldova în paradele din 2011 și 2021, în schimb în 2016 am avut participanți din alte armate, iar cea din acest an - fără tehnică militară. În ceea ce privește efectivul, acesta e nou în proporție de 99% la orice paradă, respectiv pregătirea se face de la 0.





-...și selecția participanților, la fel.

- În mod sigur alegem pe cei mai buni, îi aranjăm respectând o serie de criterii și ne antrenăm într-un tempou alert, mai ales cu ostașii noi. Încă neîncorporați erau deja puși în calcul să participe la paradă, respectiv în 2 săptămâni am depus eforturi maxime pentru a fi la nivel. Antrenamentul și doar el ajută la depășirea emoțiilor, la acțiuni coagulate, să fim ca un nucleu.

- Da, anume închegarea grupei e partea cea mai dificilă. Fiecare din noi însușește separat pașii, dar ca să ajungem la perfecțiune colectivă, să pășim în același ritm, la aceeași distanță, înălțime, muncim transpirând și rezultatul îl trăim cu plăcere și mândrie, completează soldat Malai.

Să nu omitem și coloana sonoră. Doar o comunicare subtilă, nedescifrată de publicul simplu, dintre formațiile de militari și instrumentiști asigură armonia unui marș. Cine observă când dirijorul Orchestrei Prezidențiale cu un gest al mâinii dă tonul, apoi se aude toboșarul, semn ca primii militari să fie gata? Cine a notificat că garnitura muzicală a întregii parade are două componente: marșuri de defilare, compuse din patru melodii și marșurile de întâmpinare a oficialităților și introducerea drapelului? Mai mult, prin contribuția lui Alexandru Condrea, Gheorghe Butuc, Petru Beregoi și Nicolae Babin repertoriul de front pentru ultimele două parade militare sunt creații autohtone sută la sută, ne-a informat locotenent-colonel Oleg Zatic, șeful Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova: „În acest an s-au im-

plicat 6 colective muzicale, dintre care 4 sunt ale Armatei Naționale și 2 de la carabinieri și poliția de frontieră. Toți cei 100 de muzicanți s-au antrenat zilnic separat și împreună pentru a avea o potrivire perfectă a partiturii.”

- Pentru paradele din afara țării vă pregătiți altfel?

- Fiecare țară are propriul concept de paradă. De regulă, diferențele sunt la alinierea formațiilor, darea onorului și cadența muzicii. Noi le însușim și ne adaptăm pentru a fi în unison cu ceilalți participanți. În România și Rusia a fost mai ușor, doar ritmul muzicii a fost puțin diferit și ne-am ajustat repede mișcările. În Franța am trăit o experiență complexă - multe țări, unele nu se conformau cerințelor gazdei la aliniere, la pornire și atunci am sugerat ofițerului de însoțire niște elemente, ce simplificau acțiunile. Ne-am bucurat că propunere noastră s-au luat în atenție chiar la următorul antrenament. Pe de altă parte, am „furat” și noi din compozițiile străinilor - am filmat, fotografiat mișcările din toate unghiurile, apoi ideile alese le-am dezvoltat, cizelat și le-am introdus în programul nostru.

- Parada militară e un spectacol, un show și chiar dacă e o activitate comună, pacificatoare, există și dorința latentă de a se evidenția prin ceva. De exemplu, parada din Hanovra, Germania are o lungime de 12 kilometri și este considerată cea mai lungă din lume, Rusia - cea mai numerică, cu peste 12.000 de participanți. Noi la ce capitol putem concura, străluci?



- În opinia mea nu e bine să fie o paradă lungă - obosesc ochii, nu reușești să faci comparație și rămâi cu puțină informație. Noi nu suntem mulți, dar dacă antrenăm toate structurile de forță ale țării și toate unitățile Armatei Naționale, e suficient să creăm o impresie frumoasă și să nu fim agasați. Spectaculozitatea paradei o creează aspectul exterior, cel mai mult atrage atenția formația femeilor militare. Unele armate le schimbă ținuta la fiecare eveniment de acest fel, astfel parada prinde mai bine la public. Pentru noi e costisitor acest lucru și cred că suntem speciali pentru concetățeni prin felul nostru de a fi, de a ne prezenta. Noi suntem oglinda societății noastre.

- De ce avem nevoie de paradă militară?

- În primul rând, pentru a educa tânăra generație în spirit patriotic. Eu personal am venit în armata, motivat de ceea ce am văzut la parada din 1999, știam că vreau în Garda de Onoare. De fapt, după fiecare parada militară s-a observat o creștere a numărului de încorporați, tinerii veneau mai hotărâți și mai informați, respectiv se făcea o selecție mai calitativă.

În rândul doi, parada e ca o dedicație pentru cei, care au stat la baza independenței țării. Acest mesaj trebuie transmis prin moderator sau în discursul persoanelor oficiale, prezente la eveniment.

- Dacă nu ați fi fost militar, ați fi venit sau vizionat parada militară?

- Fără dubii, împreună cu copii, explicându-le tot ce știu despre fiecare unitate militară.

- Sunt voci, care afirmă că parada din acest an este inoportună. Dvs ce credeți?

- Dacă vom opri educația, inclusiv cea patriotică, nu vom avea viitor. Noi organizăm parade la câțiva ani distanță, informațiile se uită, e nevoie de înprospătare periodică. Mai bine căutăm să economisim din alta parte și să ne permitem o dată în 5 ani câte o paradă militară.

Și dacă paradele militare, ce nu trebuie confundate cu spectacolul militar de forță, sunt astăzi mai mult ceremoniale, propagandistice, ca o demonstrație de disciplină și unitate, în trecut acestea aveau o altă menire. Când spun trecut, mă refer la perioada medievală și mai departe la origini. Bunăoară, în Roma antică se practica prezentarea publică a capturilor de război pentru a sugera supremația imperiului, a împăratului implicit. Obiceiul a fost remarcat și în statul medieval moldovenesc, când domnitorul Ștefan cel Mare organiza parade militare după victoriile mai mari

Prima paradă a unităților moldovenești a avut loc în 1917. Era 25 decembrie, ziua primei ședințe a legislativului. Regimentul I Moldovenesc, bateriile de artilerie, garda palatului și câteva unități străine au mărșăluit în fața localului unde se desfășura ședința Sfatului Țării,

la care erau aduși prizonierii și tehnica de război capturată, ne informează Sergiu Munteanu, colaborator științific, Agenția pentru Știință și Memorie Militară: „De regulă, paradele militare le organiza doar un stat independent, care avea propriile forțe armate. Or Moldova de-a lungul anilor a fost o provincie fie a Imperiului Rus, fie a României, deci participa la parade în capitalele statelor din care era parte.”

Prima paradă a unităților moldovenești a avut loc în 1917. Era 25 decembrie, ziua primei ședințe a legislativului. Regimentul I Moldovenesc, bateriile de artilerie, garda palatului și câteva unități străine au mărșăluit în fața localului unde se desfășura ședința Sfatului Țării, notează doctorul în științe istorie, colonel (r) Vitalie Ciobanu în cartea sa „Militarii Basarabeni 1917-1918”.

De la prima și până la cea recentă, toate paradele militare și-au găsit un loc în istoria neamului. Și chiar dacă au avut scopuri diferite și au fost percepute pestriț, impactul lor a fost de lungă sau de scurtă durată, colectiv sau individual, cert că spiritul de unitate s-a răspândit și sperăm acum a și încolțit în inimile fiecărui concetățean.

P. S. Ce ziceți de o provocare? Cine oferă răspunsul corect la întrebarea *Care e distanța de doi jalonieri*, primește o surpriză din partea redacției.

Liuba VICOL

ARMATA ÎN MINIATURĂ

Dacă un tanc, un avion sau altă tehnică militară te sperie oarecum, văzându-le în dimensiuni reale, atunci cele de jucărie sunt plăcerea cea mare nu numai pentru un copil, ci și pentru un adult.

Acum imaginați-vă să le construiți voi înșivă în baza machetelor disponibile. Nu știu ce părere aveți voi, dar eu cunosc cel puțin doi militari, care trăiesc astfel de clipe de fericire încă din copilărie. Fiecare kit de construcție a tehnicii militare primit cadou sau procurat face ziua respectivă sărbătoare. Sunt sigură că unii dintre voi au ghicit că este vorba de doi colonei: unul activ - Leonid Cazacov, șef J1 Direcția personal și mobilizare, MSM și al doilea în rezervă - Igor Zavalski, lector la Academia Militară a Forțelor Armate. Ambii au pornit de la un avion militar: unul de model sovietic și altul german. Ambii și-au menținut pasiunea în timp, concentrându-se pe proces și mai puțin pe produsul final. Periodic comunică, fac schimb de informații și chiar de seturi încă neasamblate.

Istoriile diferențiate ale fiecărui colecționar sunt la fel de curioase ca și galeriilor lor. Mai întâi am ascultat povestea profesorului, care a adunat circa 60 de modele de tehnică militară (avioane, tancuri, nave militare etc) până în clasa a 10 și le-a donat muzeului școlii: „Când trebuia să plec la școala militară superioară, mama mi-a zis ca nu mai e loc în casă pentru colecția mea. Deci, am dăruit obiectele vecinilor și altor copii din oraș, dar în mare parte muzeului școlii la propunerea învățătorului de pregătire militară din școală. Expoziția s-a păstrat cert vreo 10 ani, însă nu sunt convins că mai există și acum.”

După o pauză de câțiva ani, în una din seriile plictisitoare ofițerul-student la București și-a reamintit de pasiunea copilăriei. Nu a intrat în polemică cu gândurile de alternativă și a schimbat rapid plictiseala pe extazul montării tehnicii, mai ales că mostrele ademeneau prin diversitatea lor. Colecția actuală, începută în 2004, e una mult mai mare: peste 100 de vehicule blindate și automobile, cca 80 de avioane militare, cam 10 nave și submarine și câteva exemplare de artilerie și mijloace de apărare antiaeriană - favoritele omului. Adicional, a adunat peste 70 de seturi de figurine, fiecare având cel puțin 4 soldați, a completat dl Zavalski: „Prin această activitate îmi găsesc liniștea sufletească. E un lucru migălos, cere concentrare și astfel reușesc să mă detașez de rutină și stres. Soția, care anterior mă certa că ele sunt o sursă de praf, mă

înțelege mult mai bine abia acum, când la pensionare s-a apucat și ea de lucru manual. Alungăm oboseala prin creație împreună.”

Deși pasiunea lectorului e una perenă, când e vorba de bani dânsul devine calculat: „Eu nu-mi permit să las familia fără bani, de aceea caut modele mai ieftine, la reduceri sau le primesc cadou. Până și copiii mei, care locuiesc în Polonia, nu-și mai fac griji cu ce dar să mă bucure. Mezinul când vine în ospeție, trece mai întâi pe la magazinul specializat și se prezintă cu un set nou de construcție.”



Oricât de mare ar fi bucuria unui astfel de cadou, se mai întâmplă ca unele kituri să-și aștepte rândul și 4-5 ani până la finisare. Și nu e vorba de complexitatea lor, ci pentru că o altă machetă insistă la prioritate: „Nu-mi dau seama prin ce mă atrage un model sau altul, pur și simplu simt ceva în interior. Sigur, mă tentează mai mult tematica antiaeriană și figurinele ce țin de perioada antică și medievală. De aceea, câte odată un avion, un automobil sau o blindată o pot face în 2-3 ore, altele în ani, dar nu înseamnă că nu revin să o finalizez. În ultimii ani am găsit varianta de hârtie cartonată, produsul final fiind în 3D. La moment am o corabie pentru vikingi.”

Majoritatea obiectelor sunt de 72 ori mai mici decât mărimile reale ale unui mijloc de transport, cele mai mari sunt la raportul 1:35, adică 20-30 cm lungime, respectiv colecția necesită spațiu. În lipsa lui, piesele stau separate în diverse locuri: „Inițial le-am ținut în birou, după pensionare - prin cutii, când am venit la AMFA le-am depozitat într-un dulap de sticlă. O bună parte le păstrez în apartamentul din Bălti. Am primit propunerea să le donez muzeului din Casa Armatei locale. Analizez și această opțiune condiționată.”

Pe lângă decizia de a se despărți de galerie, mai are ofițerul o frământare sau, mai bine zis, o dorință - să improvizeze o bătălie, un fel de dioramă de luptă.

Colegul său de interes, colonel Leonid Cazacov, nu are aceste deziderate. Dânsul nu adună obiectele terminate - el le oferă cadou pe toate: „O dată în 2-3 luni cumpăr un model

(avem magazin specializat în capitală) și până nu-l văd înche-gat, nu procur un altul. Lucrez câte 30 minute, atât cât să mă relaxez și să-mi iau doza de energie, nu am scopul să-l dau gata repede, savurez procesul: decupare, montare și vopsire.”

Până în prezent aproximativ 20 de oameni au fost fericiți cu un astfel de cadou din partea ofițerului. Deci, dacă veți vedea pe masa de birou al unui militar o blindată, o navă, un tanc, un avion sau soldați sovietici și nemți să știți că ar putea aparține colonelului nostru. Mai mult, în una din sălile de ședințe din cadrul Academiei Militare exista o simulare a unui câmp de luptă, în care elicopterele, tancurile, avioanele și altele au fost confecționate de mâna lectorului de atunci. Să nu căutați auto-graful pe nici una din ele, dumnealui nu le semnează.

Singurul obiect ce l-a păstrat pentru sine e un tanc KV-2, un prototip sovietic, folosit de nemți în al II-lea Război mondial. Perioada ce-l interesează în mod special pe creator. Dincolo de asamblare, militarul caută informații despre fiecare tehnică cumpărată: „Mașina se vinde cu istoria și caracteristicile ei, pot fi prezente detalii despre situațiile în care a fost folosită. Bunăoară, istoria cum vestitul tanchist german, Michael Wittmann, fiind pe un deal, a distrus de unul singur o companie de tancuri americane. Mai întâi a împușcat primul și ultimul tanc, apoi pe celelalte ca la tir luând prin surprindere americanii. El mânuia blindata cu profundă iscusință și e cunoscut pentru tactica sa de atac surpriză în cel de-al II-lea Război Mondial.”

Încântarea cu care au povestit cei doi militari despre pasiunea lor comună, te contaminează cu dorința de a încerca sau a menține o plăcere deja testată. Momentul în care niște bucăți de plastic încep să se contureze într-o formă definitorie, iar după colorare prind viață și te provoacă la acțiune este o adevărată stare de beatitudine, afirmă protagoniștii noștri.

Aceste obiecte miniaturale au impact nu numai individual. Fie că sunt admirate, fie că sunt folosite ca material didactic, cum ar fi pentru comandanții în devenire, ele sunt o sursă atractivă de promovare a meseriei și a evenimentelor militare.

Liuba VICOL





RELAȚII CU ZID ȘI CASTELE

Omul, neamul, statul, armata trăiește și se dezvoltă numai și numai în colaborare cu oameni, popoare, țări și alte armate. Avem de unde alege cu cine să relaționăm - pe glob sunt peste 7 mld de individualități, 195 de state suverane și 180 de armate, conform informațiilor de pe internet.

Odată făcută alegerea începem să construim sau, parafrazând un proverb chinezesc, cărăm pietre mici ca să mutăm un munte. Armata Națională de 30 de ani a „cărat pietre” împreună cu peste 30 de alte armate, cu unele construind un viitor, cu altele - o temelie. Despre fiecare din ele desfășurăm lunar pe paginile revistei „Oastea Moldovei” în funcție de ziua armatei a țării partenere.

Luna lui Gustar ne duce hăt departe până la imperiul cu o istorie milenară de la care pornesc științe, înțelepciuni, culturi și apoi ne plimbă prin țara cu cel mai mare castel și cu cele mai grele animale din lume.



China

Serviciu nobil - anume astfel apreciază chinezii Armata Populară de Eliberare, care pe 1 august a marcat 94 de ani de la fondare. În tot acest timp cele cinci componente/forțe: terestră, marină, aeriană, antiaeriană și de sprijin strategic au fost susținute în dezvoltare. Mai mult, armata are reprezentanță politică în Congresul Popular Național. Cu toate că efectivul armatei a fost redus în 2003, China continuă să fie cea mai numerică armată din lume după personalul militar activ, iar la compartimentul puterea armatei îi este atribuită poziția a treia, potrivit Global Fire Power.

Sufletele mari au voință, cele slabe doar dorință, glăsuiește un proverb chinezesc, pe care îl aplică, probabil, și în domeniul militar, atât pe interior, cât și în interacțiune cu cei din afară. Bunăoară, cu Republica Moldova cooperează a început în 2002 cu donații. De-a lungul anilor notăm 3 campanii de donare, ce au inclus echipament medical și de uz gospodăresc, tehnică de calcul, unități de transport și bunuri materiale în valoare totală de 18.000.000 Yuan, ne informează specialiștii Direcției cooperare internațională a Ministerului Apărării.

Un alt capitol al colaborării bilaterale ține de instruire. Până în prezent numărăm 29 de burse oferite de Republica Populară Chineză, ultimele trei fiind pentru trei nivele diferite: comandant batalion, statul major al brigăzii și comandant pluton/companie. Studiile în instituțiile de învățământ

militar din China se fac în 4 limbi, printre care dialectul mandarin, promovat de guvern, nu se regăsește, ne spune locotenent-colonel Nicolae Frăsineac, unul din beneficiari: „Profesorii predau în chineză, iar materia este tradusă de alți chinezi în limba rusă. Așa învățăm și unele cuvinte în limba țării gazdă. E destul de greu să însușești ieroglifele chinezești. De fapt, aici am găsit totul altfel - un sistem, ce e pus pe roate și și-a demonstrat funcționalitatea în timp, doar se aplică. Loc de schimbări, gânduri de alternativă nu există. Am notificat infrastructura modernă și alte domenii avansate. Bunăoară, transportul cu diesel și benzină se găsește doar în armată, în rest numai mașini electrice. Am admirat modestia, simplitatea oamenilor și felul cum prețuiesc prietenia - cu sinceritate. De asemenea, am remarcat că tratează cu sfințenie tradițiile și istoria neamului, simțite la fiecare din locurile vizitate: Zidul chinezesc, orașul Beijing, mausoleul lui Mao Zedong, Palatul lui Confucius, muzee istorice. Cine-și uită strămoșii e ca un râu fără izvor, ca un arbore fără rădăcini, susțin chinezii.”

Tot dânsii afirmă că *Cel care revine dintr-o călătorie nu va mai fi niciodată la fel ca atunci când a plecat*, fapt confirmat parțial de ofițerul moldovean: „E o afirmație valabilă o perioadă, indiferent de unde ai veni. Un timp anume te simți ca un OZN și ai dorința pătimașă de a implementa cele acumulate la tine acasă. Însă, când realizezi că timpul și logistica nu-ți sunt tocmai aliate, te lași păgubaș.”





Polonia

De la Marele Zid Chinezesc prin Drumul Mătăsii ajungem în Polonia, țara cu cele mai bune produse de din lume, castele, saline și păpuși deosebite.

Individualitatea țării se manifestă și pe segment militar. Forțele armate poloneze sunt singura entitate militară din lume care folosește un salut cu două degete, doar în timp ce poartă o pălărie militară Rogatywka. Cele două degete presupun *Onoare și Patrie*, iar poziția lor în raport cu chipul e o filosofie aparte.

Un alt salut special e *Czołem Żołnierz* adresat forțelor armate de către membrii guvernului sau demnitarilor la ceremonii. Soldații răspund, de obicei, cu *Czołem* (denumirea țării/gradul de demnitar).



Încheiem capitolul curiozități prin a vă informa că Polonia organizează anual câte două parade militare: de Ziua Independenței, 11 noiembrie și pe 15 august de Sărbătoarea Forțelor Armate Poloneze.

De regulă, aceste evenimente sunt consemnate și în Moldova, polonezii fiind promotori tenace ai valorilor sale pe plan internațional. În cazul domeniului apărării ritmul colaborării a devenit unul ascendent din 2010, când aparatul atașatului militar al Republicii Polone a fost stabilit la Chișinău.

Cu ce ne laudăm până în prezent? La compartimentul instruire militară - 8 ofițeri moldoveni au studiat limba engleză și au făcut un curs avansat operațional-tactic; militarii polonezi din Batalionul Gărzii de Onoare ne-au onorat cu prezența la parada militară din 2016 de Ziua Independenței, au mai fost întâlniri ale oficialilor și alte câteva activități de interes comun, a specificat locotenent-colonel Valeriu Burușciuc, ofițer principal de birou, Direcția Cooperare Internațională, Ministerul Apărării.

Orice colaborare modestă sau variată are avantaje reciproce, chiar dacă aparent beneficiile sunt direcționate doar către una din părți. Pacea, finalitatea spre care tindem toți deopotrivă, se construiește prin ajutor și susținere, prin bunăvoință și înțelepciune, prin răbdare și implicare. Toate acestea doar împreună și niciodată izolat.

Liuba VICOL



